¶ Actio seruiana dn̄o fundi vel domus ꝯpetit ad ꝓsequē/das res ꝯductoris ꝓ mercede domus q̄si pignoratas: que q̄uis nō ꝯuentione pignorētur tn̄ iuris ꝯstitutōe obligā/tur tacite ꝓ locatōe iure pig̃ris ī vrbanis p̄dys inuecta ⁊ illata: in rusticis v̄o p̄dys fructus tātum. De hoc in. §. ser/uiana insti. de acti.

¶ Actio quasi seruiana que etiā hypothecaria dr̄: ꝑtoria ē ꝑ quā rē mobilē vel īmobilē tibi pignori obligatam quā possidet aliqs siue sit debitor siue alius poteris ab eo euo care seu petere. ⁊ est actio ī rē vtilis. ⁊ dat̄ creditori ad ꝓse quendū pign⁹ hypothecarie. i. rē mobilē obligatā. vide d̄ hoc insti. de act. §. quasi seruiana.

¶ Actio serui corrupti cōpetit nō solū aduersus eum cui⁹ hortatu vel ꝯsilio seruus corruptus vel deteriorat⁹ est: ſ; etiā ꝯ̄ eū noua lex dat̄ q sollicitauit seruū lꝫ bonos mores eius corrūpe nō potuerit. Hec aūt actio ī duplū hꝫ cōdē/natione. s. quāti deteriorat⁹ est seruus quātiue res fuerit a suo sollicitato subrepta. ⁊ tenet̄ q corrupit. siue ex bono malū siue ex malo deteriorē fecerit. de hoc ī. l. si qs seruo alieno suaserit. C. de fur. vbi casus de hoc.

¶ Actio stricti iuris. re. s̄. actionū v̄o q̄dā. ⁊ de excep. ī. ca. cū venerabilis. vide īsti. de act. §. sed ⁊ stricti iuris.

¶ Actio subsidiaria dr̄ q̄r ī subsidiū ⁊ auxiliū alterius que inefficax facta est datur vt si tutor res pupilli alienauerit vel male admīstrauerit ⁊ ipse tutor ⁊ ei⁹ heres nō sūt sol/uendo. i. nō sufficientes ad soluendum: pupillo dat̄ actio ꝯtra illū ī quē res eius alienate sunt.

¶ Actio tutele subsidiaria cōpetit pupillo quādo nec tu/tor nec heres soluere vꝫ ꝯ̄ eū cui iura tradita sūt a pupillo vt cautionē exigat a tutore de idemnitate pupilli. qn̄ vel nullā vel parꝫ idoneā admisit cautionē.

¶ Actio tutele directa datur aduersus tutorē ipsi pupillo inquātū ꝯuenit si tutor in rebus pupillaribus damnum dedit dolo vel culpa ipsi pupillo.

¶ Actio tutele ꝯ̄ria cōpetit tutori aduersus pupillū si ī rē eius aliqd de suo ipendit vel ꝓ eo fideiussit aut rē ꝓpriā impignorauit vel obligauit ꝓ pupillo.

¶ Actio venditi cōpetit venditori ad petēdū p̄ciū ⁊ vsu/ras ex tēpore more. Et si aliqd sp̄ali pacto ꝯprehenditur ꝓut is sibi paciscit̄ vel inter ꝑtes ꝯuentū est. Et hui⁹ ꝯ̄ria est actio empti: quā vide supra.

¶ Actio vi bonorꝫ raptorꝫ de rebus mobilib⁹ vi surreptis dat̄ ei cui res mobiles ꝑ violentiā sūt ablate. ⁊ cōpetit re stitutio īfra annū ad quadruplū ita ꝙ ī q̄druplo ꝯtineat̄ rei restitutio. ⁊ hec est vis ablatiua.

¶ Actio hypothecaria. vide. s̄. actio q̄si seruiana. Et hec actio aduocat nudam possessionē. ff. de euic. l. si cū ven/ditor. §. i. dr̄ tm̄ iudiciū ꝑtoriū ⁊c̄. Et tm̄ de actionibus.

¶ Accipe ⁊ cape differūt. Nā q capit rē suā facit. sed q ac/cipit nō facit suā. Et q̄liter intelligat̄ v̄bum accipit vide de acqren. re. do. l. ī laqueum. in glo. i. ⁊. ij. ⁊. ff. de fur. l. qui vas. ī gl. ij. ⁊. l. naturali. §. turbatio. vbi dicitur qui accipit furtum committit.

¶ Accola est q colit terrā nō ꝓpriā. vn̄. Accola nō propriā ꝓpriā colit incola terrā. ⁊ dicit̄ ab ad ⁊ colo. quasi q adue niens colit terram.

¶ Acephalus. i. sine capite. ab a qđ est sine ⁊ cephas caput xxiij. di. nulla. in autē. de ap. §. gn̄alem.

¶ Accersitus est collectus vocatus vel circa se situs. lxij. di. q̄r igit̄. xij. q. ij. qm̄ preposterum.

¶ Accoliti grece dicunt̄ ceroferary vel accēdētes latine ⁊ a deportandis cereis qn̄ legēdū est euangeliū aut sacri/ficiū offerēdū. tūc enī accendūt luminaria ⁊ portāt lꝫ sol eodē tp̄e rutilet ad signū tn̄ leticie ad demonstrādūꝫ vt sypbo luminis corporalis ondat̄ ista lux. de q̄ Jo. i. c. erat lux v̄a ⁊c̄. vt inquit tex. ī. c. clerus ad fi. xxi. di.

¶ Acrimonia ē ꝓp̄e accerbitas. sed s̄m legistas est pena q̄ infligit̄ sacrilegis sicut īcarceratio vl̄ exily relegatio. C. d̄ sacrosan. ec. l. placet: q̄ est canoniçata. xvi. q. i. c. placet. sub. §. nouarum. vbi etiam dicit̄ de hoc.

¶ Accōmode. i. multū cōmode. d̄ elec. vbi ꝑiculū. li. vi.

¶ Accusator est ille q aliquē corā iudice accusat ⁊ crialeꝫ sibi mouet q̄ōnem. Et dr̄ accusator q̄r ad cām vocat euꝫ quē appellat. vt ī. c. fortis. de v̄b. sig. post mediū. Et ibidē dicit̄ etiā: delator accusator denūciator ⁊ inq̄sitor possūt eligi ordinari ⁊ eis p̄bēde ꝯferri. Et accusatio testimoniū ⁊ ordo pari passu ambulant. vt. ij. q. vij. c. ipsi apl̄i. in glo. sup v̄bo esse. Et admittit̄ ad accusandū q ī peccato mor/tali est. Nemo tn̄ sine accusatione dānari debet.

¶ Accurate. i. diligenter studiose curialiter vel cōposite.

De Ad

¶ Ad ponitur ꝓ iuxta. ff. de serui. vrba. p̄di. l. q̄dā hiberi⁹. De hac dictione no. archi. d̄ rescrip. si gratiose. li. vi. ⁊. lxx/viij. di. p̄sbyter. Et q̄uō differāt ad ⁊ ī. vide. ff. de iniu. l. itē apud labeonē. §. cū viciū. qđ nota pro statutis dicentibus ꝙ aliqd fiat ad domū vel in domo.

¶ Adempta legata dicim⁹ illa q̄ testator adimit a legata/rio cui p̄ legauerit mutata ꝑria sua voluntate.

¶ Aderatio dr̄ q̄si eris punitio. vel aderata p̄dia diceban tur ex q̄b⁹ es puniebat̄ vt habet̄ ex. l. i. C. de comi. re mili. ⁊. C. de colla. dona. re. aut trāsla. seu adera. l. i. li. x.

¶ Admodū est idem quod valde. Et ponit glo. concordā/tias de iureiu. c. romani. ver. nos itaqꝫ. in cle. ⁊ de cen. ca. grauis. de corpo. viti. c. i.

¶ Admittere est recipe. vt. ff. de inoffi. te. l. ꝯ̄. §. si qs ipube ri. vt si dicat̄. iste est admittēdus. i. recipiēdus: vel est ici/tare ad currendū. inde admissarius. i. velox.

¶ Adoptiuus filius est quē aliqs adoptat vel accipit datū a patre. Et ecōtra pater adoptiuus est q filiū adoptat. īsti. de adop. §. i. ⁊. ij. Et sunt dānati heretici q dixerūt xp̄ꝫ n ō ꝓprium sed adoptiuū filiū dei. xxiij. q. iij. q̄dam verbo nosiani. ⁊ in. c. quadā. de cele. mis.

¶ Adoptio est gratuita quedā electio q̄ qs aliquē sibi eli/git in filiū: ⁊ hoc faciūt plerūqꝫ hi q filios h̄re nō possunt ad ipsorum solatium. Et talis q sic recipitur in filium di/citur adoptiuus q a patre legitimo sic ei datur. Et ille qui eum sic adoptat dicitur adoptiuus pater. Et que sit diffe rentia inter adoptionem ⁊ arrogationē: vide infra. arro/gare. ⁊ insti. de adop. in p̄ncipio.

¶ Aduena dicitur eo ꝙ aliunde adueniat. s̄m Jsido. li. x. ethi. argumen. ff. de iudi. l. heres absens.

¶ Aduocatus est qui alio nomine quasi legatus seu pa/tronus vocatur qui in forensibus seu extraneis nego/cys preeminentibus p̄bet ligantibus suum patrociniuꝫ cuius p̄ciū oneraria vocat̄ sub antiquo noīe. Et inde ve/nit verbum aduocare quod est postulare pro opponen/te: ⁊ desiderium eius coram iudice exponere: patrociniū in causa prestare. Et aduocatus non potest esse notarius in eadem causa. vt notatur in. l. vniuersas. C. de decurio. libro decimo.

¶ Aduocatus fisci dicitur q patrociniū p̄stat ī cā fisci.

¶ Aductus. i. conuictus vel sententiatus.

¶ Adeo. i. intm̄ media correpta: vt de rescrip. cū adeo.

¶ Adultus dicitur qui. xxv. annos compleuit: vel qui a xiiij: annis vsqꝫ ad. xxv. procedit. Nam adolere in vno significato est crescere in alio cremare vel vrere. Et ado lescens dicitur tribus modis: vt notat Archidiaco. xxvi. q. vi. alligantur.

¶ Adeodatus est nomen dauid: qui datus fuit a deo ad li/berationem israel.

http://dl.ub.uni-freiburg.de/diglit/erfordensis1491/0016
© Universitätsbibliothek Freiburg
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST